

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ІНСТИТУТ ПСИХОЛОГІЇ І ПІДПРИЄМНИЦТВА»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою
ПВНЗ «ІНСТИТУТ ПСИХОЛОГІЇ І
ПІДПРИЄМНИЦТВА»
протокол № 9 від 28 серпня 2025 р.

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказом в.о. ректора
ПВНЗ «ІНСТИТУТ ПСИХОЛОГІЇ І
ПІДПРИЄМНИЦТВА»
від «29» серпня 2025 р. № 12/2

В.о. ректора

Єльзара ЗАВОЛОКІНА

**КОДЕКС
АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ
ПРИВАТНОГО ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«ІНСТИТУТ ПСИХОЛОГІЇ І ПІДПРИЄМНИЦТВА»**

Київ, 2025

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Кодекс академічної доброчесності Приватного вищого навчального закладу «Інститут психології і підприємництва» (далі – Кодекс) визначає загальноприйняті стандарти здійснення освітньо-наукової діяльності здобувачами вищої освіти, науково-педагогічними, науковими, педагогічними працівниками Приватного вищого навчального закладу «Інститут психології та підприємництва» (далі – Інститут) з обов'язковим дотриманням основних моральних та правових норм академічної поведінки.

1.2. Кодекс розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову та науково-технічну діяльність», «Про авторське право та суміжні права», «Про запобігання корупції», рекомендацій Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти щодо розробки та впровадження системи забезпечення академічної доброчесності у закладах освіти, з дотриманням «Положення про організацію освітнього процесу в ПВНЗ «Інститут психології і підприємництва».

1.3. Кодекс забезпечує дотримання принципу нетерпимості до порушення академічної доброчесності.

1.4. Дія Кодексу поширюється на всіх здобувачів вищої освіти, працівників Інституту.

2. ПРИНЦИПИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

- законність – суворе дотримання здобувачами вищої освіти та працівниками Інституту норм чинного законодавства;

- доброчесність – слідування здобувачами вищої освіти, працівниками Інституту моральним принципам та стандартам для забезпечення «нульової толерантності» до порушень академічної поведінки;

- чесність та порядність – уникнення проявів академічної недоброчесності під час забезпечення та реалізації освітньо-наукової діяльності;

- прозорість – забезпечення доступності та відкритості інформації відповідно до вимог чинного законодавства;

- повага – поважне ставлення кожного учасника освітнього процесу та працівника Інституту один до одного, до думок, ідей, переконань та поглядів з метою створення сприятливого середовища для забезпечення провадження освітнього процесу та науково-дослідної діяльності;

- рівність – рівність кожного з учасників освітнього процесу та працівників Інституту у виконанні своїх обов'язків та вимог організаційно-розпорядчих документів Інституту та у відповідальності за їх порушення та/або ігнорування;

- справедливість – однакове та неупереджене ставлення учасників освітнього процесу та працівників Інституту один до одного;

- партнерство – формування командного духу та забезпечення тісної співпраці між учасниками освітнього процесу;

- відповідальність – вміння бути відповідальний за результати своєї діяльності та виконання покладених обов'язків;

- компетентність, професіоналізм та самовідданість – прагнення до самовдосконалення та найвищої компетентності з метою успішного здійснення

професійної освітньої діяльності.

3. ПОЛІТИКА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОТРИМАННЯ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

3.1. Система сприяння і забезпечення дотримання принципів академічної доброчесності в Інституті включає наступне:

1) Нормативна база:

- Кодекс академічної доброчесності;
- Положення про академічну доброчесність;
- Організаційно-розпорядчі документи Інституту з питань здійснення окремих видів освітньої та наукової діяльності, у тому числі, в яких відображаються питання академічної доброчесності.

2) Дорадчі органи:

Комісія з питань академічної доброчесності.

3) Інформаційна база:

- інформаційні матеріали щодо правил і норм академічної доброчесності, що розміщені на офіційному сайті Інституту;
- методичні матеріали з уніфікованим визначенням вимог щодо належного оформлення посилань на використані у письмових роботах джерела.

3.2. Заходи з попередження порушень принципів академічної доброчесності в академічному середовищі Інституту:

- інформування здобувачів вищої освіти та працівників про необхідність дотримання загальнодержавних та інститутських нормативних документів, які регламентують питання академічної доброчесності;

- проведення занять (он-лайн курси, семінари, вебінари тощо) для всіх учасників освітнього процесу за тематикою академічної доброчесності;

- реалізація програм підвищення кваліфікації, цикли тренінгів для науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників за тематикою академічної доброчесності;

- проведення лекцій експертами за тематикою академічної доброчесності щодо переваг чесного навчання та реалізації наукових досліджень.

3.3. Заходи запобігання порушення принципів академічної доброчесності :

- розміщення в інституційному репозитарії наукових та навчально-методичних робіт науково-педагогічних та наукових працівників Інституту;

- підписання здобувачами вищої освіти та працівниками декларації про дотримання норм академічної доброчесності.

Здобувачі вищої освіти підписують декларацію протягом місяця після зарахування до Інституту. Здобувачі, які вже навчаються в Інституті підписують декларацію протягом місяця з дня схвалення Кодексу академічної доброчесності Вченою радою Інституту та введення його в дію Наказом ректора Інституту.

Працівники Інституту підписують декларацію протягом місяця після прийняття на роботу. Працівники, які вже працюють в Інституті підписують декларацію протягом місяця з дня схвалення Кодексу академічної доброчесності Вченою радою Інституту та введення його в дію Наказом ректора Інституту.

Відмова від підписання декларації не звільняє учасника освітньо-наукового процесу від академічної відповідальності і застосування заходів

дисциплінарного характеру за порушення академічної доброчесності відповідно до чинного законодавства України.

3.4. Інструменти контролю дотримання академічної доброчесності:

- проведення анкетувань серед учасників освітнього та наукового процесів на предмет порушень академічної доброчесності;
- обов'язкова перевірка наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних робіт на наявність ознак академічного плагіату.

4. КОМІСІЯ З ПИТАНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

4.1. Для моніторингу дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу Інституту наказом ректора Інституту утворюється Комісія з питань академічної доброчесності (далі - Комісія).

4.2. Комісія є дорадчим органом Інституту. Комісія має право одержувати та розглядати заяви щодо порушення принципів академічної доброчесності та надання пропозиції адміністрації Інституту щодо накладання відповідних санкцій.

4.3. Комісія у своїй роботі керується Конституцією України, законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», Статутом Інституту та цим Кодексом.

4.4. Склад Комісії затверджується Вченою радою Інституту. До складу Комісії входять не менше 3-х осіб, що мають науковий ступінь за спеціальністю та відповідає профілю поданого матеріалу чи суміжних спеціальностей, і 2-ох представників студентства.

4.5. Член інститутської громади, який став свідком або має серйозну причину вважати, що стався факт порушення цього Кодексу, повинен повідомити про це Комісію.

4.6. Особа, стосовно якої Комісія розглядає питання про порушення нею академічної доброчесності, має наступні права:

- ознайомитися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подати на них зауваження;
- надавати усні та/або письмові пояснення, або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;
- знати про дату, час та місце розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення до академічної відповідальності;
- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності.

5. ВИДИ ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

5.1. Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

Форми академічного плагіату:

- дослівне запозичення текстових фрагментів без оформлення їх як цитат з посиланням на джерело;

- використання інформації (факти, ідеї, формули, значення тощо) з джерела без посилання на це джерело;
- перефразування тексту джерела у формі, що є близькою до оригіналу тексту або наведення узагальнення ідей, інтерпретацій чи висновків з певного джерела без посилання на це джерело;
- подання як власних робіт (дисертацій, монографій, навчальних посібників, статей, тез, звітів, контрольних, курсових, кваліфікаційних робіт, есеїв, рефератів тощо) виконаних на замовлення іншими особами, у тому числі робіт, стосовно яких справжні автори надали згоду на їх використання;

5.2. Самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

Форми самоплагіату:

- дуплікація публікацій – публікація однієї і тієї самої наукової роботи (цілком або з несуттєвими змінами) в декількох виданнях, а також повторна публікація (цілком або з несуттєвими змінами) раніше оприлюднених статей, монографій, інших наукових робіт як нових наукових робіт;
- дублювання наукових результатів – публікація одних і тих самих наукових результатів в різних статтях, монографіях інших наукових працях, як нових результатів, які публікуються вперше;
- подання у звітах з виконання наукових проєктів результатів, що містилися у попередніх роботах, як отриманих при виконанні відповідного проєкту;
- агрегування чи доповнення даних – суміщення старих і нових даних без їх чіткої ідентифікації з відповідним посиланням на попередні публікації;
- дезагрегування даних – публікація частини раніше опублікованих даних без посилання на попередню публікацію;
- повторний аналіз раніше опублікованих даних без посилання на попередню публікацію цих даних та раніше виконаного їх аналізу.

5.3. Фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях.

Форми фабрикації:

- вигадкування статистичних та інших даних, які нібито взяті з певних джерел інформації, у випадках, коли такі джерела не існують або не містять відповідної інформації;
- використання вигаданих даних поруч зі справжніми, що може використовуватись у випадках, коли справжніх даних не вистачає для обґрунтування висновків дослідження.

5.4. Фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.

Форми фальсифікації:

- внесення змін до окремих досліджень або приховування окремих результатів з метою позбавлення від даних, що спростовують або не підтверджують гіпотези, які захищає особа, висновки, які вони робить тощо;
- викривлення інформації про інструменти дослідження, матеріали чи процеси, маніпулювання зображеннями чи подання даних в інший спосіб, що призводить до спотворення цих даних;
- надання неповної або викривленої інформації про апробацію

результатів досліджень.

5.5. Списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання.

Форми списування:

- задача або репрезентація різними способами робіт з однаковим змістом як результату власної навчальної діяльності;
- написання чужих варіантів завдань на контрольних заходах;
- використання системи прихованих сигналів (звукових, жестових тощо) при виконанні групових контрольних заходів з однаковими варіантами;
- несамотійне виконання завдань у випадках, коли не дозволяється отримання допомоги, або не зазначення інформації про отриману допомогу, консультації, співпрацю тощо;
- отримання іншої несанкціонованої допомоги при виконанні тих завдань, які передбачають самотійне виконання.

5.6. Обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу.

Форми обману:

- імітація освітньої та наукової діяльності;
- неправдиве співавторство;
- приписування співавторства особам, які не брали кваліфікованої участі у дослідженні та підготовці публікації (зокрема, це стосується зарахування до авторів керівників установ і підрозділів, які безпосередньо не брали участі у виконанні роботи, працівників чи здобувачів вищої освіти, які здійснювали лише технічну допомогу, тощо);
- не включення до співавторів осіб, які брали активну кваліфіковану участь у дослідженні та підготовці публікацій, зокрема у постановці цілей та завдань роботи, формулюванні її висновків, написанні тексту, тощо;
- свідоме викривлення посилань на джерела, свідоме викривлення інформації, що міститься у джерелах, на які зроблені посилання (в деяких випадках може вважатись плагіатом);
- проходження процедур контролю та оцінювання результатів навчання підставними способами;
- продаж, поширення, постінг або публікація курсів лекцій, роздаткових матеріалів, записів або іншої інформації, наданої науково-педагогічним працівником, а також використання їх для будь-яких комерційних цілей без письмового дозволу викладача;
- симуляція погіршення стану здоров'я, хвороби з метою уникнення контрольних заходів;
- отримання копії екзаменаційних білетів, питань чи завдань раніше, ніж буде дозволено науково-педагогічним працівником;
- недозволене співробітництво, зокрема при виконанні індивідуальних проєктів здобувачами вищої освіти, що подаються як результати самотійної роботи, використання недозволеної допомоги при виконанні індивідуальних та контрольних завдань;
- повторне подання здобувачами вищої освіти письмових робіт, які вже подавалися як звітність з інших дисциплін, без дозволу викладача (може бути

різновидом самоплагіату);

- підробка підписів в офіційних документах (індивідуальних планах здобувачів, актах, звітах, угодах, тощо);
- надання відгуків або рецензій на наукові, або навчальні роботи без належного проведення їх експертизи;
- надання працівниками Інституту недостовірної інформації про Інститут, власні освітні програми, систему оцінювання, результати навчання, конкурси, тощо;
- неправдиві повідомлення здобувачів вищої освіти про події, які вимагають припинення освітнього процесу, перенесення контрольних заходів, тощо (техногенні аварії, стихійні лиха, загрози вибуху тощо)
- інші випадки.

5.7. Необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

Форми необ'єктивного оцінювання:

- будь-які випадки свідомого завищення або заниження оцінок науково- педагогічними працівниками:
- використання різних підходів і критеріїв при оцінюванні однотипних робіт різних здобувачів вищої освіти;
- навмисне створення нерівних умов для здобувачів вищої освіти;
- використання науково-педагогічним працівником незрозумілої для здобувачів вищої освіти системи оцінювання;
- невчасне повідомлення здобувачам про систему оцінювання результатів навчання;
- створення системи оцінювання, що не відповідає визначеним цілям та завданням теми, дисципліни, практики, освітньої програми, тощо.

5.8. Надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання.

5.9. Надання/отримання будь-яких необґрунтованих переваг в освітній, дослідницькій чи трудовій діяльності працівниками та здобувачами вищої освіти (у т.ч. через родинні та неформальні зв'язки, застосування тиску на осіб, що приймають відповідні рішення).

5.10. Вплив у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на науково-педагогічного працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання.

6. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

6.1. Суб'єктами відповідальності за дотримання норм та принципів академічної доброчесності є здобувачі вищої освіти та працівники Інституту.

6.2. Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними та науковими працівниками Інституту передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання законодавства про авторське право та суміжні права;

- надання достовірної інформації про методики та результати досліджень, джерела використаної інформації та власну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;

- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами вищої освіти;

- об'єктивне оцінювання результатів навчання.

6.3. Виявлення фактів порушення академічної доброчесності з боку науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників Інституту здійснюється вищими посадовими особами тощо. За порушення академічної доброчесності до працівників Інституту можуть бути застосовані такі заходи впливу:

- попередження;

- відмова у внесенні подання щодо присвоєння вченого або іншого звання;

- позбавлення права на наукове керівництво підготовкою дисертаційних досліджень;

- позбавлення права участі в атестації здобувачів вищої освіти;

- позбавлення права голосу під час засідань Вченої ради, науково-методичної ради;

- позбавлення права брати участь у роботі Вченої ради, науково-методичної ради;

- позбавлення права на отримання преміювання за результатами діяльності (одноразово або на певний період);

- призначення додаткових перевірок раніше виконаних робіт на наявність академічного плагіату;

- відкликання з розгляду (друку) робіт, автором яких є порушник і підготовка яких була здійснена з порушенням академічної доброчесності;

- звільнення.

6.4. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти Інституту передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб та можливостей);

- дотримання норм законодавства про авторське право та суміжні права;

- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

6.5. Виявлення фактів порушення академічної доброчесності з боку здобувачів вищої освіти здійснюється безпосередньо науково-педагогічними працівниками (за дисциплінами, які вони викладають).

За порушення академічної доброчесності до здобувачів вищої освіти можуть бути застосовані такі заходи впливу:

- попередження;

- зниження результатів оцінювання підсумкових контролів, екзаменів, заліків тощо;

- повторне проходження оцінювання підсумкових контролів, екзаменів, заліків тощо;
- призначення додаткових перевірок раніше виконаних робіт на наявність академічного плагіату;
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- повторне виконання кваліфікаційної роботи або розділу роботи;
- позбавлення академічної стипендії;
- відрахування.

Зазначені види відповідальності застосовуються до працівників і здобувачів вищої освіти в залежності від ступеня тяжкості вчиненого порушення академічної доброчесності.

6.6. Порядок розгляду фактів порушень норм академічної доброчесності визначено у 7.3 цього Кодексу.

7. ПОРЯДОК ПЕРЕВІРКИ НАВЧАЛЬНИХ, НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ТА НАУКОВИХ РОБІТ НА НАЯВНІСТЬ ОЗНАК АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ

7.1. В обов'язковому порядку перевірки на наявність ознак академічного плагіату підлягають:

- навчальні (курсівні) роботи здобувачів вищої освіти, які на етапі подання роботи до захисту перевіряються науковим керівником;
- науково-методичні роботи (підручники, навчальні посібники, конспекти лекцій, методичні вказівки), монографії, а також електронні твори (дистанційні курси, масові відкриті он-лайн курси), які на етапі рецензування перевіряються відповідальним науковим (науково-педагогічним) працівником кафедри за приналежністю роботи;

7.2. Відповідальна особа, яка здійснює перевірку науково-методичних робіт, курсових робіт, статей, тез доповідей самостійно обирає програмно-технічний засіб для встановлення факту наявності чи відсутності текстових та/або ілюстративних запозичень. Для перевірки робіт в Інституті використовується антиплагіатний сервіс.

7.3. Доцільність проведення більш детального аналізу роботи визначається особою, Відповідальною особою за перевірку роботи. За необхідності до більш детального аналізу робіт можуть залучатись експерти з числа висококваліфікованих представників науково-педагогічного складу.

Якщо у результаті детальної перевірки встановлено наявність незначних технічних помилок, що виявлені в оглядовій частині роботи, яка не описує безпосереднє авторське дослідження, виявлені текстові, ілюстративні запозичення та парафраза без належного посилання на першоджерело, така робота повертається автору на доопрацювання з можливістю надання на повторну перевірку. Причини повернення зазначаються в протоколі перевірки. Після усунення виявлених недоліків відповідальний за перевірку (за необхідності - із залученням експерта) проводить повторний детальний аналіз роботи, та у разі позитивного рішення (в залежності від виду роботи), вона допускається до захисту, рецензії або розгляду, рекомендується до друку.

Якщо в результаті детальної перевірки роботи відповідальним за перевірку роботи (за необхідності – із залученням експерта) встановлено факт навмисних текстових та ілюстративних спотворень, спроб укриття запозичень, наявності у роботах ідей та наукових результатів, які отримані іншими авторами або інші прояви академічного плагіату, то вона (залежно від виду роботи) не допускається до захисту, рецензування або розгляду, не рекомендується до друку та вважається такою, що не пройшла внутрішнє рецензування. У такому випадку автор (автори) роботи притягуються до академічної відповідальності. Причини недопущення роботи до захисту, рецензування або розгляду (відсутність рекомендації до друку), а також вид академічної відповідальності до якої притягується автор (автори) роботи зазначаються в протоколі перевірки. Залежно від запропонованого виду академічної відповідальності, рішення приймається уповноваженою особою або Комісією з академічної доброчесності.

8. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1. Всі працівники та здобувачі вищої освіти повинні знати і дотримуватися принципів і норм Кодексу. Незнання цих норм не звільняє від відповідальності за їх порушення.

8.2. Цей Кодекс у повному обсязі набирає чинності з дати затвердження Вченою радою Інституту.

8.3. Невиконання норм Кодексу є предметом розгляду Комісій з питань академічної доброчесності ПВНЗ «Інститут психології і підприємництва».

8.4. Зміни і доповнення до Кодексу в частині відповідальності здобувачів вищої освіти потребують погодження з студентською радою.

8.5. Кодекс складено в двох друкованих примірниках: 1-й примірник зберігається у Вченій раді Інституту, а 2-й примірник – у навчально-методичному відділі.